

O “BLENDED LEARNING” NA EDUCACIÓN DO SÉCULO XXI

SERRALLÉ MARZOA, José Fco.

ÁLVAREZ LIRES, F. Javier

ÁLVAREZ LIRES, María

PÉREZ RODRÍGUEZ, Uxío

ARIAS CORREA, Azucena

Grupo de Investigación DE5 (Universidade de Vigo)

INTRODUCCIÓN

A constitución do «Espazo Europeo de Educación Superior» (EEES) supón a converxencia e a harmonización dos sistemas de educación universitaria europeos, implica cambios no deseño das titulacións, grao e postgrao, e na metodoloxía da docencia. O sistema de créditos «*European Credit Transfer System*» (ECTS) conduce ao «*deseño curricular por competencias*», para mellorar a calidade da formación superior.

Nun contexto de construción do EEES, de converxencia tecnolóxica cara a “Web 2.0” e de cualificación nas tecnoloxías da información e da comunicación, a aprendizaxe é un proceso construtivo, social, cultural e interpersonal, gobernado por factores sociais e situacionais, como os cognitivos, e, en consecuencia, as estratexias didácticas deben cambiar. A educación, polo tanto, considérase un complexo ámbito de aprendizaxe activa e de situacións – actividades de ensinanza, en lugar dunha transferencia de coñecementos case en exclusiva.

O profesorado de educación secundaria deberá facilitar e organizar un marco axeitado de aprendizaxe para o seu alumnado. A persoa docente ten que desenvolver competencias profesionais para o deseño de contornos de ensinanza que promovan a aprendizaxe activa e colaborativa, avaliar desde diversas perspectivas, comunicarse usando diversas linguaxes, propiciar o desenvolvemento de estratexias de traballo individual e grupal cooperativo, para a adquisición das competencias.

Neste proceso é necesario sinalar algúns elementos clave, tales como: a formación por competencias (nese contexto adquire sentido a transición das competencias básicas ás competencias profesionais); promoción da aprendizaxe activa e autónoma; consideración das horas de traballo e de estudo (ECTS); titoría personalizada e avaliación continua. Nesta liña, o “*contorno virtual*” deberá integrarse con diferentes modalidades.

FUNDAMENTACIÓN

A sociedade, no Século XXI, “*era da información e do coñecemento*”, demanda una cualificación actualizada capaz de dar resposta ás necesidades cambiantes, como instrumento de mellora individual e colectiva. A Lei Orgánica 2/2006 de Educación, do 3 de maio, traslada este requirimento ao sistema educativo e fixa a formación permanente do profesorado como

un dereito e un deber do colectivo docente, (art. 102, 103 y 105, cap. III y IV, título III, LOE 2/2006). As administracións educativas, Ministerio de Educación e, a Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, nos seus respectivos ámbitos de competencia, deben planificar e propiciar os niveis de cualificación do profesorado, colectivo docente formado por persoal con título de licenciatura; polo tanto, esta formación debe ser considerada como accións de “*formación de posgrao*”, con similitude a créditos e coas súas especificidades, no exercicio, na transferencia do coñecemento á acción e a aprendizaxe – ensinanza entre pares, coa constitución de comunidades que intercambien experiencias e produzan grupalmente.

EXPERIENCIA

O noso grupo de investigación, segundo antedito, en colaboración co Centro de Supercomputación de Galicia (www.cesga.es) na plataforma «*Aula Cesga*» (<http://aula.cesga.es>), sistema baseado en software libre de código aberto **Dokeos** (<http://www.dokeos.com>), promoveu o deseño e a realización dun “*curso en liña*” titulado: «*A perspectiva de xénero no traballo docente*» código «*X0804057*», coa finalidade de propiciar a cualificación do profesorado para desenvolver na aula actividades científicas non sexistas e cara a contribuír á igualdade de xénero na tecnociencia.

AVANCE DE RESULTADOS E CONCLUSIÓNS

O curso tivo unha demanda de 233 solicitudes, das que se admitiron 50. A participación activa no curso foi moi elevada cun 100% de realizacións das tarefas, un 80% de intervencións en todos os foros e un 90% de índice de traballo colaborativo nos pequenos grupos e no grupo-curso. En resumo, a avaliación ponderada refrenos un índice dun 97%.

REFERENCIAS BIBLIOGRÁFICAS

- Bautista, G. e outros. (2006). *Didáctica universitaria en entornos virtuales de enseñanza – aprendizaje*. Madrid: Narcea, SA de Ediciones.
- Bolivar, A. (2009). *Diseñar e avaliar por competencias na universidade. O EEES como reto*. Vigo: Vicerreitoría de Formación e Innovación Educativa, Universidade de Vigo.
- Cebrián, M. e outros. (2003). *Enseñanza virtual para la innovación universitaria*. Madrid: Narcea, SA de ediciones.
- Joyce, B. e Weil, M. (2002). *Modelos de enseñanza*. Barcelona: Editorial Gedisa, SA.
- Cabrera, J. (2007). *Novas tecnoloxías na educación*. Santiago de Compostela: Secretaría Xeral de Análise e Proxección, Xunta de Galicia.